

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tad-19 ta' April, 2013

Citazzjoni Numru. 165/2007

Kawza fil-lista: 13

**A B f'isimha
u ghan-nom tal-minuri C
vs
D B**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat li permezz tieghu l-attrici ppremettiet u talbet hekk: li z-zwieg tal-partijiet sar impossibbli minhabba adulterju, eccessi u sevizji da parti tal-konvenut li inoltre kien jitlaq mid-dar, jsawwat lill-attrici, jhalli lill-attrici u lil binthom minuri fil-bzonn u dahhal lill-familja fid-dejn; illi hemm rapport dwar il-vjolenza kif ukoll l-attrici ottjeniet garanzija quddiem il-Qrati; illi z-zwieg tkisser ukoll irrimedjabbilment; il-partijiet ghaddew minn proceduri ta' medjazzjoni; hemm tifla minuri li għandha

dritt ghall-manteniment; ghalhekk qed titlob li l-konvenut jghid ghaliex din Qorti m'ghandhiex:

1. Tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti u dan ghar-ragunijiet ta' adulterju, eccessi sevizji u ingurji gravi u vjolenza imputabqli lill-konvenut;
2. Tittermina l-komunjoni tal-akkwisti bejn il-kontendenti, tillikwida l-istess komunjoni, u taqsam u tassenja l-istess komunjoni skond il-ligi, wara li kull parti tinghata dak li hu parafernali tagħha;
3. Dwar id-dar konjugali, tallokaħha lill-attrici bl-eskluzjoni tal-konvenut;
4. Dwar il-manteniment, tiffissa r-retta alimentarja favur l-attrici, tikkundanna lill-konvenut ihallasha lill-attrici, u tistabilxxi l-modalitajiet tal-hlas tal-istess;
5. Dwar kura u kustodja tal-minuri C, takkordaha lill-attrici, u tiffissa l-modalitajiet tal-access ghall-konvenut;
6. Dwar l-alimenti ghall-minuri tikkundanna lill-konvenut ihallas is-somma li tistabilixxi bil-modalitajiet li jigu impost;
7. Dwar id-dritt successorji tiddikjara lill-partijiet dekaduti minn tali drittijiet reciprokament;

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni tal-parti konvenuta.

Rat ir-risposta guramentata li biha l-konvenut ddikjara li: ttort tat-tkissir taz-zwieg jirrisjedi kollu fuq l-attrici; li jaqbel li l-komunjoni għandha tigi xjolta u assenjata; li l-inkwilinat tad-dar matrimonjali huwa parafernali tieghu, u ma

hemmx l-estremi li jirrendu opportuni l-applikazzjoni tal-Artikou 55A favur l-attrici; li m' għandux iħallas manteniment lil martu, kemm ghax hi hatja tat-tkissir taz-zwieg, kemm ghax hi kapaci tahdem; li l-kura u kustodja tal-minuri għandha tibqa' kongunta, filwaqt li l-modalita' tal-access għandu jigi stabbilit mill-Qorti; li jaqbel li għandu jghati manteniment ghall-minuri, izda bil-kontribut ukoll tal-attrici;

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluzi l-affidavits prezentati.

Rat li l-partijiet ma pprezentawx noti ta' sottomissjonijiet.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

Azzjoni

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attrici qeda titlob li tigi pronunzjata s-separazzjoni personali bejn il-partijiet stante li l-hajja konjugali m' għadhiex aktar possibbli għal ragunijiet unikament attribwibbli lill-konvenut fit-termini ta' l-artikoli 38 u 40 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta; kif ukoll peress li z-zwieg tkisser irrimedjabbilment; inoltre qed titlob li din il-Qorti tirregola l-effetti konsegwenzjali għas-separazzjoni.

Minn naħa tieghu l-konvenut jatribwixxi t-tort tat-separazzjoni unikament lill-attrici.

Separazzjoni Personalni

Illi l-partijiet izzewwgu fit-12 ta' Settembru 1997, u minn dan iz-zwieg twieldet it-tifla C li għadha minuri.

Verzjoni Attrici

L-attrici ssostni li minn mindu t-tifla tal-partijiet kellha sena u cjoe fl-2006, il-konvenut telaq mid-dar minhabba mara ohra li jisimha R D. Tghid li zewgha kien jagħmel sitt xhur jghix magħha u jerga lura d-dar għal xi xahrejn meta kien jiggie lled mal-habiba tieghu.

Tghid li l-konvenut kien vjolenti magħha, u kienet hafritlu diversi drabi, izda meta waslu fl-istadju ta' proceduri l-Qorti għalhekk f'wahda mill-kawza l-konvent ammetta l-htija, u obbliga ruħħu b'garanzija li ma jimmolestax lill-attrici. L-attrici tirrakkonta kif okkazzjoni minnhom “*gie fis-sakra ma' habib tieghu, u t-tnejn raqdu d-dar fis-sodda matrimonjali. Jiena oggezzjonat u hu qalli li ahjar naghalaq halqi ghax jibda jkisser*”¹. L-attrici tghid ukoll li l-konvenut “*kellu hajja sregolata minhabba xorb, dejn*”².

L-attrici tghid li fir-rigward ta' manteniment, zewgha jghaddilha Lm10 sporadikament u hija tahdem *full-time*.

Verzjoni Konvenut

Minn naħa tieghu, il-konvenut jghid li l-inkwiet matrimonjali bejnu u martu l-attrici kien minhabba R D. Huwa jichad li kien għamel perijodi shah ma jorqodx id-dar, u spjega li meta ma kienx jorqod id-dar kien minhabba li kien ikun xogħol ta' bil-lejl u l-hwejjeg li kien jiehu mieghu kien sabiex ibiddel meta jkun ix-xogħol.

Il-konvenut ammetta li kien obbliga ruħħu b'garanzija quddiem il-Qorti fis-6 ta' Novembru 2007 u li “*nigi mistoqsi illi minhabba l-post kien hemm okkazzjonijet fejn deherna u A hafritli. Nghid illi veru*”. Il-konvenut jichad li kien hemm incidenti fejn wegget it-tifla minuri jew intlaqtet.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

Illi fl-ewwel lok il-Qorti tosċċera li, ghalkemm il-verzjoni ta' l-attrici ssib korrobazzjoni f'xhieda ohra, dik mogħtija mill-konvenut ma hi bl-ebda mod korroborata.

Illi fix-xhieda tagħha, R D sosstni li Itaqet mal-konvenut fl-2005 u dawn kellhom relazzjoni ta' natura intima, tant li f'certu zmien fejn kien anke gieli jghix magħha. Din ix-xhud tghid “*l-attitudni tieghu ghajjat, tkissir, swat, dagħa fuq dagħha*”³, hija tghid ukoll li l-konvenut kien isawwatgħha “*darba minnhom tani daqqa ta' ponn...f'wicci, darba minnhom qabadni minn xaghri u tghidx kemm sabbatni*

¹ Vol. I fol. 23 tal-process.

² Vol. I. fol. 58 tal-process.

³ Vol. I, fol. 142 tal-process.

*mal-karozza*⁴. R D tghid li r-relazzjoni tagħhom intemmet, ikkonfermat li kien hemm drabi li hija qalet lill-konvenut biex jitlaq u li kellu wkoll relazzjoni ma' mara ohra li jisimha A u I-laqam tagħha huwa Tal-Barun. Hij tħid li l-konvenut ipprova jkellem nisa ohra, u madwar sitt xħur qabilha kellu relazzjoni ma' certu Bernice li kienet ilha għaddejja madwar tlett snin.

Dan premess u kkunsidrat il-Qorti hija tal-fehma li l-hajja konjugali bejn il-partijiet m' ghadhiex aktar possibbli, u z-zwieg tkisser irrevokabbilment, tort esklussivament tal-konvenut minhabba adulterju u sevizzi fil-konfront ta' l-attrici fit-termini ta' l-artikolu 38, u l-eccessi fit-termini tal-artikolu 40.

Dan il-komportament abuziv da parti tal-konvenut fil-konfront ta' martu jattira ex lege l-applikazzjoni fl-intier tieghu ta' l-artikolu 48 tal-Kap.16, u dan b' effett mill-1 ta' Jannar 2006.

Kura u Kustodja

Illi permezz ta' digriet datat 24 ta' Settembru 2009⁵ dina l-Qorti ornat li "hadd mill-partijiet m'ghandu jesponi lill-minuri ghall-prezenza ta' 'terzi persuni'; li t-tifla torqod barra mid-dar biss bil-kunsens espress taz-zewg genituri; u li l-access tal-missier ikun darbejn fil-gimgha għal sagħtejn kull darba u gurnata fil-weekend Sibt/Hadd b'mod alternat mid-9.30am sas-6.30pm".

Fil-11 ta' Frar 2011 l-Avukat tat-Tfal Dr. Stephanie Galea pprezentat ir-rapport tagħha fejn dwar il-minuri hija tħid li "jidher li C għandha relazzjoni tajba hafna kemm ma' ommha kif ukoll ma' missiera. Pero hija m'ghandhiex pjacir bil-prezenza ta' terzi persuni meta tkun mal-genituri tagħha, meta dawn il-persuni ikunu xi hbieb tas-sess oppost tal-genituri tagħha". Dr Galea waslet ghall-konkluzjoni tagħha li "in kunsiderazzjoni tax-xewqat u l-ahjar interressi ta' C... t-tifla għandha tibqa` tħix ma' ommha filaqt li missiera għandu jkollu access regolari u

⁴ Vol. I. fol. 143 tal-process.

⁵ Vol. I, fol. 103 tal-process.

*ta'[spiss ghal bintu. Pero jkun ahjar ghat-tifla jekk matul il-hin ta' l-access ma jkunx hemm il-prezenza ta' hbieb tas-sess oppost ta' Mr. B"*⁶.

Ghalhekk dina I-Qorti hija tal-fehma li fl-interess tal-minuri, li I-kura u I-kustodja tal-minuri C tigi fdata f'idejn I-attrici, filwaqt li tikkonferma li I-access għandu jkun kif stabbilit fl-imsemmi digriet tal-24 ta' Settembru 2009.

Manteniment

Illi fir-rigward tal-manteniment bejn il-konjugi jidher li I-partijiet it-tnejn jahdmu u mhux qed jivantaw pretensjonijiet ta' manteniment għalihom. Inoltre, anke I-attrici fin-nota guramentata tagħha tghid "manteniment għalija mhux qed jippretendi ghaliex qed nahdem full-time job bħallissa"⁷. Izda fil-konfront tal-konvenut, huwa ddekada mid-dritt li jitlob u jircievi manteniment u dan minhabba li huwa hati ta' adulterju u eccessi fil-konfront ta' I-attrici.

Illi fir-rigward tal-manteniment ghall-minuri, il-Qorti, wara ezami tac-cirkostanzi relattivi, tordna li I-konvenut għandu jivversa lill-attrici s-somma ta' mitejn ewro [€200] kull xahar bil-quddiem liema ammont għandu jitnaqqas direttament mill-paga tieghu, u li dan I-ammont ikun rivedut kull sena skond I-indici ufficjali mahrug mill-Gvern dwar I-gholi tal-hajja. L-ispejjez relattivi għas-sahha u ghall-edukazzjoni tal-minuri għandhom jinqassmu wwalment bejn il-partijiet.

Dar Matrimonjali

L-inkwilinat tad-dar matrimonjali huwa parafernali tal-konvenut, izda ttieħdet meta I-partijiet kienu għarajjes bl-iskop li tkun id-dar konjugali tagħhom.

Is-sitwazzjoni prezenti fir-rigward hijha li sid il-post R V mhux qed taccetta kera u I-attrici qiegħda tiddepozita dina I-kera I-Qorti. F'dan ir-rigward hemm kawza pendent. Il-

---

⁶ Vol. I, fol. 121 tal-process.

⁷ Vol. I, fol. 59 tal-process.

kera hija ta' Lm100 kull sitt xhur kif jirrizulta mill-ftehim li jinsab a fols. 183 u 184 tal-process.

Illi tenut kont tal-fatt li l-htija tas-separazzjoni personali tirrisjedi unikament fuq il-konvenut, u anke tenut tac-cirkostanzi li taw lok ghas-separazzjoni, kif ukoll tenut kont tal-fatt lil d-dar inkriet sabiex isservi bhala d-dar konjugali tal-partijiet meta dawn kienu gharajjes, il-Qorti b' applikazzjoni tal-Artikolu 55A tal-Kap.16 tawtorizza lill-atrisci tkompli tirrisjedi f' din id-dar mat-tifla tal-partijiet, bl-eskluzjoni tal-konvenut, u dan minghajr pregudizzju għad-drittijiet li terzi jista' jkollhom fuq

Komunjoni ta' I-Akkwisti

Likwidazzjoni

Din tikkonsisti fis-segwenti:

[1] **Għamara** li hemm fid-dar matrimonjali- f' dan ir-rigward il-provi huma skarsi, u jirrizulta biss li t-television u l-washing-machine huma parafernali ta' l-atrisci

[3] **Vetturi** – fir-rigward il-provi huma skarsi u konfuzjonali, u jirrizulta sodisfacientement provat biss il-fatt li l-partijiet qed juzaw karrozza kull wiehed;

[4] **Kontijiet Bankarji;**

[5] **Dejn** mal-Bank HSBC;

Assenjazzjoni

[1] Illi l-ghamara ezistenti fid-dar matrimonjali, salv ghall-oggetti fuq indikati, u salv ghall-ghamara ezistenti fil-kamra tat-tifla, għandha tigi valutata fl-istat li hi llum, u jew tinqasam bejn il-partijiet ugwalment, jew parti takkwista l-intier tagħha billi thallas lill-parti l-ohra nofs il-valur; fil-kaz li l-partijiet ma jaqblux fuq il-valur, il-Qorti minn issa, a spejjez ugwali taz-zewg partijiet, tinnomina bhala espert lil Peter Bonello biex jagħmel stima tal-ghamara, u fil-kaz li l-partijiet ma jifthemux fuq il-qsim, tinbigh bis-subbasta fi zmien xaharejn mid-data tal-istima.

[2] Illi dwar il-vetturi tordna li kull parti zzomm il-vettura li illum hija fil-pussess tagħha;

[3] Illi kull parti qed tigi assenjata l-kontenut tal-kontijiet bankarji li jinsabu fuq isimhom illum, filwaqt dawk li jinsabu f'kontijiet *joint* għandhom jinqasmu f'sehem ugwali bejn il-partijiet.

[4] Id-dejn mal-Bank għandu jigi mhallas miz-zewg partijiet f'sehem ugwali.

Decide

Għal dawn il-motivi tiddeciedi billi:

[1] tilqa' l-ewwel talba, u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet bi htija esklussiva tal-konvenut skond l-Art. 38 u 40 tal-Kap 16;

[2] tilqa' t-tieni talba, u tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti b' effett mit-1 ta' Jannar 2006, u li din tigi likwidata u assenjata kif stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata 'Komunjoni ta' l-Akkwisti';

[3] tilqa' t-tielet talba, kif fuq indikat fis-sezzjoni ntestata 'Dar Matrimonjali';

[4] tichad ir-raba talba;

[5] tilqa' l-hames talba, fit-termini u kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata 'Kura u Kustodja';

[6] tilqa' s-sitt talba fit-termini u kif stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestasta 'Manteniment';

[7] tilqa' is-seba' talba limitatament ghall-konvenut;

L-ispejjez kollha jkunu a kariku tal-konvenut.

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----